

**Міністерство освіти і науки України
Інститут педагогіки НАПН України
Інститут філософії НАН України
Інститут історії України НАН України
Інститут держави і права імені В.М. Корецького НАН України
Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара**

СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ НАУКИ ТА СУЧАСНІ ВИКЛИКИ

МАТЕРІАЛИ

**III Всеукраїнської наукової конференції
(присвяченої 100-річчю Дніпровського національного
університету імені Олеся Гончара)**

25-26 травня 2018 р.

Частина II

Редакційна колегія:

Іваненко Валентин Васильович, д.і.н., проф., проректор з науково-педагогічної роботи у сфері гуманітарної освіти та виховання молоді Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Токовенко Олександр Сергійович, д.філос.н., проф., декан факультету суспільних наук і міжнародних відносин Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Іщенко Ігор Васильович, д.політ.н., доц., завідувач кафедри міжнародних відносин Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Горбатенко Володимир Павлович, д.політ.н., проф., заступник директора Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України

Касьянов Георгій Володимирович, д.і.н., проф., зав. відділу новітньої історії та політики Інституту історії України НАН України

Пометун Олена Іванівна, д. пед. н., проф. член-кореспондент НАПН України, головний науковий співробітник відділу суспільствознавчої освіти Інституту педагогіки НАПН України.

Хамітов Назін Віленович, д.філос.н., проф., провідний науковий співробітник відділу філософської антропології Інституту філософії ім. Г.С. Сковороди НАН України

Крнлова Світлана Анатоліївна, д.філос.н., проф., завідувач кафедри філософської антропології Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова

Висоцький Олександр Юрійович, д.політ.н., проф., професор кафедри міжнародних відносин Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Кривошеїн Віталій Володимирович, д.політ.н., проф., завідувач кафедри соціології Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Третяк Олексій Анатолійович, д.політ.н., доц., завідувач кафедри політології Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Окороков Віктор Броніславович, д.філос.н., проф., завідувач кафедри філософії Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара

Ключник Руслан Максимович, к.політ.н., доцент кафедри політології та міжнародних відносин Університету імені Альфреда Нобеля.

С 69 Соціально-гуманітарні науки та сучасні виклики. Матеріали III Всеукраїнської наукової конференції. 25-26 травня 2018 р., м.Дніпро. Частина II. / Наук. ред. О.Ю.Висоцький. – Дніпро: СПД «Охотнік», 2018. – 342 с.

У збірник вміщено матеріали III Всеукраїнської наукової конференції «Соціально-гуманітарні науки та сучасні виклики», що присвячені найбільш значущим науковим проблемам у царині політичних, соціологічних, юридичних, історичних, філологічних, педагогічних, психологічних, економічних наук, а також філософії, державного управління, соціальних комунікацій, фізичного виховання і спорту. Рекомендовано для студентів, аспірантів і викладачів вищих навчальних закладів, науковців.

© Колектив авторів, 2018

© ДНУ ім. Олеся Гончара, 2018

потенціалу передбачає створення умов для отримання якісної освіти та приєднання до скарбів світової науки і культури. Тому актуальним завданням для гуманітаріїв технічних університетів є впровадження європейських стандартів якості освіти.

Синсок використаних джерел

І.Петренко В.О. Інтелект професійного успіху фахівця та світоглядний горизонт технократичного життя особистості / В.О.Петренко, І.О.Аврахов. – Освіта і наука в Україні. Матеріали Всеукраїнської наукової конференції. 21-22 червня 2013. Частина I. – Дніпропетровськ: Роял Принт, 2013. – С. 202-204.

З. Б. Лановик, М. Б. Лановик

ІДЕОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ГУМАНІТАРИСТИКИ

Сучасна українська наука входить у новий історичний етап глибинного переосмислення та теоретичного обґрунтування процесів та явищ в освітньому дискурсі, зокрема й пов'язаних із підготовкою фахівців нового покоління. На сьогодні надважливим бачиться завдання, позбувшись догм ідеологічно-кон'юнктурної методології недавнього минулого, створити нову концепцію розвитку української освіти у тісному зв'язку з європейським культурно-академічним простором. Вирішення цієї проблеми передбачає переосмислення тих проблем, які потребують перегляду, доопрацювання чи абсолютно нового трактування з позицій новітньої наукової дискусії. Це вимагає пошуків нетрадиційних підходів, залучення численних методологій та методик, водночас прискіпливої ревізії існуючих практик та наукових доктрин.

Упродовж останніх кількох десятиліть український академічний простір формували і скеровували три домінуючі дискурси, що усталилися як синтез загальносвітових та власне національних державотвірних процесів. У різноманітних сферах суспільного буття питома частка кожного із них була різною, але це співвідношення загалом не мало засадничого значення. Перший – постмодерний дискурс, позначений ідеєю агностицизму, нігілізму, алеаторики, – утверджував можливість заперечення усталених канонів, авторитетів, традиційної аксіології, руйнування ієрархій у різних сферах життя, дифузії значень. У багатьох сенсах він сприймався як явище цілком позитивне: лібералізація, відмова від європоцентризму, від визнання усталених еліт (у тому числі елітарності мистецтва, філософії, політики, релігії і т.п.), – а, отже, декларував рівність усіх суспільних спільнот, культур, соціальних груп. Не випадково Доуве Фоккема вважав це явище породженням мультикультуралізму із засадничим постулатом рівноправності усіх елементів багатопольярного і багатокультурного світу. В освітньому просторі це означало відмову від канонів, демократизацію позиції науковців та освітян, необов'язковість дотримання строгих рамок у сенсі дисципліни наукового мислення, покликання на незаперечні авторитети, спрощення навчального процесу, переведення його у формат ігрових стратегій.

Другий, частково породжений постмодерною ситуацією чинник – інтенсивний процес глобалізації – первісно передбачав інтеграцію в напрямку встановлення всесвітнього порядку. Економічні (трансконтинентальна регуляція ринків, зокрема й ринку праці), політичні (встановлення міжнародних законів, всесвітніх норм демократії, прав людини і т.п.), технологічні (система транспорту і зв'язку, Інтернет) процеси передусім вплинули на сферу соціально-гуманітарну: людина опинилася у цілком новій культурно-історичній ситуації, яка пришвидшеними темпами змінює інформаційні, світоглядні, епістемологічні орієнтири, – картину світу загалом, – з одного боку відкриваючи численні можливості, розширюючи мислення до

всесвітнього масштабу, а з іншого – чинячи шалений тиск на особистість. В освітній парадигмі настанова «встигати за плином часу» спочатку найбільше позначилася у неймовірному розширенні навчальних програм, інформативному наповненні, а, згодом (коли завдання всеохопності нових знань було усвідомлене як непосильне) – у незрозумілій і до кінця не обґрунтованій вибірковості, фрагментарності, необов'язковості (позаяк доступ до додаткової інформації усім відкритий). Основна дискусія ведеться навколо того, до якої міри національні чи культурні спільноти мають видозмінитися, щоби досягнути рівня культурної глобалізації, і до якої міри вони щось втрачають чи виграють від цих процесів. Найбільшим викликом є здатність/готовність певної особи чи спільноти відмовитися від чогось «свого» на користь «чужого».

Але чи не найбільше у сьогоденній конкретно-історичній ситуації, в якій опинилася наша наука, відіграв роль третій доміантний дискурс постколоніалізму. Тінь колоніальної історії, постколоніальні структури, деколонізація, гібридність дій та сенсів, шизофренічні суспільні практики (насаджена двомовність, розколотість свідомості), релігійні конфлікти і т.д. – проблеми, що нашаровувалися роками, а подекуди й століттями, і тому їхнє вирішення може потребувати неспинної праці кількох поколінь. Важливо наголосити, що негативні наслідки колопіалізму відчувають не лише підневільні, а ще більшою мірою імперські культури та спільноти, але тільки тепер вони починають це усвідомлювати вповні.

Зрозуміло, що усі три чинники передбачають актуалізацію поняття ідентичностей (національних, філософських, релігійних, наукових, гендерних і т.д.), а, отже, передусім стосуються осмислення ролі ідеологій. Тут ми підходимо до кульмінаційної проблеми нашої освіти і науки: відмови чи замовчування, чи, принаймні, не акцентування ідеологічності усього гуманітарного дискурсу. Певний час «ідеологія» сприймалася негативно з огляду на різні історичні практики (фашизму, комунізму), майже ототожнювалася із поняттям пропаганди чи насаджування певних переконань. Водночас, розуміємо, що і «антиідеологічні» явища філософії та культури – той самий постмодернізм – теж були усталеними ідеологіями (у широкому первинному розумінні зачинателя ідеологізму Дестюта де Трасі). І сформована ними світоглядна картина зазнала цілковитого краху на зламі XX-XXI століть.

На сьогоденньому етапі можна спостерегти помітні зміни у переорієнтуванні тих націй, що більшою мірою, ніж інші, визначають поступ світової (чи хоча би Західної) цивілізації. Уже всі відчули, що маятник історії укотре коливнувся у зворотному напрямку. Це стало наслідком істотних подій, що відбулися останнім часом (падіння комуністичних режимів у Східній Європі, державні перевороти та війни у Північній Африці, і – у ширшому масштабі – уже, фактично, проголошена війна між Орієнтом і Оксидентом, знаковим явищем якої стали теракти 11 вересня 2001 р.). Це, відповідно, спричинило серйозні світоглядні зсуви на всіх рівнях світової спільноти.

Основний висновок полягав у тому, що постмодерна ситуація, яка спричинила до розхитування основ віри («смерть Бога»), знання («епістемологічна невпевненість»), моралі («сексуальні революції») та ін. і все буття переорієнтувала у фокус гри/іронії/цинізму уже не в змозі дати відповіді на новітні виклики нашої епохи, а, отже, необхідно визначити допустимі межі лібералізму. Глобалізація з її унікальними можливостями транспорту, зв'язку, доступу до інформації уможливила також вільне поширення злочинності, тероризму, наркобізнесу, інших негативних тіньових процесів. Відгомін колоніальної ситуації потужним ехом відлунує у імперських «великих» країнах. Усі заговорили про необхідність точного визначення і розуміння ідентичностей у їхньому взаємозв'язку (взаємодії і протидії), а також чіткого окреслення ідеологій і самоусвідомлення кожного індивіда чи соціальної групи в цих контекстах.

Українська науково-освітня спільнота досі не відреагувала належним чином на ці глобальні виклики сучасності. Інерція травматичного радянського досвіду перешкодила засвоїти кращі надбання світової науки (які довгий час були заборонені чи затавровані з позицій єдиноправильного підходу марксистсько-ленінської доктрини), а також унеможливила процеси національного та державницького самовизначення. Накладання цих різновекторних явищ спричинило в освіті страшенну деструкцію, яка на сьогодні ще більше ускладнюється і поглиблюється. Це пов'язано із свідомим чи несвідомим нехтуванням тих ідеологічних аспектів, які стають рушієм націєтворення та запорукою збереження засад державності.

Як відомо, на сьогодні розрізняють два типи національних культур і, відповідно, два шляхи їх розвитку: державні, перед якими ніколи не поставала проблема доводити свою незалежність, окремішність, зпачущість; і бездержавні, андеграундний розвиток яких подекуди ставав єдиним доказом існування поневоленої чи гнобленої нації. В сучасних умовах, вважаємо, варто говорити ще й про відмінності власне державних та імперських культур, які попри те, що їм не загрожувало нищення чи вимирання, грубо насаджували свою аксіологію поневоленим народам. Зрозуміло, що для першого типу мислення характерні загальнолюдські цінності / теми / проблеми без акцентування національних рис. Другий тип вирізняється протестом проти національного гніту, прагненням до національного самовизначення. Не випадково різниця у цих двох типах культурного розвитку найбільше виявилася в епоху Романтизму, коли спільні для, скажімо, європейських літератур теми «світової скорботи» трансформувалися на слов'янському (і не тільки) ґрунті у «національну тугу» за колишньою славою свого народу, що страждає від історичної несправедливості. Романтична естетика обґрунтовувала концепцію самотності кожного народу, яка виявляється у національному характері, мові, світогляді, зумовленому міфологією та історією, ритуальними традиціями.

Українська нація, формально здобувши незалежність, на жаль, почала позиціонувати себе без усвідомлення необхідності корелювати власні державницькі процеси не лише із вимогами глобалізованого світу, а й з урахуванням недавнього (та й теперішнього) колоніального досвіду. Освіта почала орієнтуватися на здобутки «великих» націй (які ніколи не були підневільними і не зазнавали тих нищівних впливів, які відчували на собі українці упродовж трьох століть), тому пріоритетом став універсалізм. На сьогодні з університетських навчальних програм вилучені курси історії України, народознавства, зовсім ліквідовано або зведено до мінімуму курси усної народної творчості (навіть на філологічних факультетах), предмети історії української культури/філософії/релігії інтегровані у курси світової культури. Уже фактично запущено процес злиття курсів української літератури із зарубіжною. Ці самі явища спостерігаються і у програмах навчання у середній школі. Які аргументи можуть бути висловлені на користь такої освітньої політики? Що ми, начебто, ідемо у ногу з часом, хочемо дорівнюватися до прогресивних наукових спільнот, бути їм зрозумілими, уподібнившись до них. Однак, у світі вже інші пріоритети: кожна нація створює механізм самозахисту від негативного впливу інтеграційно-глобалізаційних наслідків задля того, щоби не втратити своєї ідентичності, національних надбань, унікальності. А Україна ще не встигла відновити історичної пам'яті, затаврованих та викреслених із наукового ужитку досягнень національної науки, яка справді була на рівні світової до часів Розстріляного Відродження (згадати хоча би тих вчених, які були визнаними членами Академії наук європейських країн), – і уже відмовляється від своїх надбань, не оцінюючи вповні можливих наслідків таких рішень.

Бо ж насправді усі свідомі того, що, скажімо, усупереч висловленій офіційній позиції, вивчення історії України у вищій школі не повторює і, тим більше, не дублює шкільної програми, а допомагає побачити засвоєні у школі знання у

ширшій перспективі, у взаємозв'язку з іншими дотичними площинами (філософськими, релігійними, політичними), які у школі не вивчалися. Здобуті розрізнені знання мали би кристалізуватися у глобальну систему значень іншого смислового рівня у широкому герменевтичному ракурсі – вибудовувати цілісний комплекс взаємодій (Дильтеївський *Wirkungszusammenhang* [2]), спроектований на проблеми сучасності, який дав би можливість людям нового покоління визначитися у питаннях своєї ідентичності. Водночас, вивчення фольклорних, народознавчих дисциплін не повинно зводитися до засвоєння чи осягнення народних традицій (хоча і це не мало важливий фактор, особливо у тих регіонах, де найтриваліший імперський вплив досягнув успіхів у стиранні національної пам'яті, руйнуванні культурних практик), а давати відповіді на питання глибинної етнопсихології (за К.Г.Юнгом), архетипного мислення, окреслення національних світоглядних моделей, когнітивних практик, поведінки і т.ін. [3]. Це саме стосується інших вилучених чи скорочених дисциплін суспільно-гуманітарного циклу, де надважливими постають проблеми вдумливого вивчення української мови, історії, культури.

Кожна із вище окреслених тез може бути розгорнута до широкої дискусії громадськості та наукових спільнот. Поодинокі голоси на захист національних матриць української освіти ще не подолали спровокованої вчорашньою культурно-історичною ситуацією інертності, байдужості, бездуховності. Ці негативні явища в освіті теж мають свої пояснення (хотілося би вірити, що вони породжені радше свідомим чи підсвідомим страхом повернення минулого, аніж навмисною деструкцією та руйнацією на користь інших гравців сучасної політичної арени). Але така дискусія на часі. Першим етапом у її осмисленні повинно стати усвідомлення того, що вся гуманітаристика – це поєднання численних ідеологічних площин як глибинних пластів фундаменту державності (не випадково тоталітарні режими на загарбаних територіях перш за все нищили все, що було у сфері духовності, а не науки як такої, розуміючи механізми опору і закони збереження національної енергії чи «духу нації» за Й.Г.Гердером [1]). Від значущості, відвертості, незаангажованості цієї дискусії, динаміки її розвитку та висновків буде залежати не тільки майбутня освіта ХХІ століття, а й загалом формування еліт, доленосних для нації виборів у власному історичному поступі, місце України у сучасному глобалізованому світі. Виклики сьогодення вкрай серйозні, як і очевидні небезпеки (аж до повного зникнення України з політичної карти світу). Очільники та керманічі цих науково-освітніх процесів повинні усвідомлювати власну відповідальність за долю нації, а всі причетні до цих процесів – докласти максимум зусиль, щоби подолати історичну несправедливість і утвердити Україну як потужну європейську державу.

Список використаних джерел

1. Гердер Й.Г. *Идеи к философии истории человечества* / пер. с нем. А.В.Михайлова. – М.-СПб.: Центр гуманитарных инициатив, 2013. – 760 с. 2. Герменевтика. Психология. История. (Вильгельм Дильтей и современная философия). *Материалы научной конференции РПУ* / под. ред. Н.С.Плотникова. – М.: Три квадрата, 2002. – 208 с. 3. Лановик М., Лановик З. *Вивчення української усної народної творчості у вищій школі // Вища школа. – 2001. – №.6 – С.38-45.*

О. Б. Коломієць

КУЛЬТУРОЛОГІЧНА СКЛАДОВА У ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ НОВОЇ ЯКОСТІ

Новітній етап розбудови української державності, зростання динамізму суспільних перетворень, посилення інтеграційних процесів у всіх сферах життя накладають відбиток і на систему вищої освіти, поставивши нові вимоги до організації та якості підготовки майбутніх фахівців. Парадигма соціокультурного розвитку

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ VI. СУЧАСНА ОСВІТА: ІСТОРНИЙ ДОСВІД, МЕТОДОЛОГІЯ, ТЕОРІЯ, ПРАКТИКА ТА ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ .	3
<i>Пацан В.О. (Євлогій, архієпископ Повомосковський)</i> Українська духовно-академічна традиція в постсекулярній перспективі: ідея синергії духовності й інтелекту як дороговказ оновлення науково-освітнього простору в сучасній Україні	3
<i>Горбань Т. Ю.</i> Питання про національну школу в українському національно-демократичному русі початку ХХ ст.	8
<i>Плаксина О.І.</i> Педагогічні дослідження: необхідність їх застосування та розвитку на сучасному етапі історії	9
<i>Сойчук Р. Л., Трачук М. М.</i> Формування національно-громадянського патріотизму особистості як науково-педагогічна проблема	11
<i>Лук'янчук Г.Я., Корнейко А.О.</i> Шляхи підвищення престижності педагогічної професії в сучасній українській освіті	12
<i>Аврахова Л.В., Петренко В.О.</i> Освіта і інноваційна діяльність інженерного спеціаліста в промисловості України	15
<i>Червона Л. М.</i> Участь студентів в університетському врядуванні	17
<i>Галушак И.В., Дульфан А.Я., Фатьянова П.Б.</i> Аспекти преподавания фундаментальных наук сквозь призму истории	18
<i>Усик В.І.</i> Ефективність сфери освіти як необхідність зваженої освітньої політики	20
<i>Комісаров В.А.</i> Розвиток творчих здібностей учнів шляхом запровадження інноваційних технологій	21
<i>Похилюк О.М.</i> Реалізація творчого потенціалу науково-педагогічного колективу закладу вищої освіти (З досвіду організації тематичних тижнів на філологічному факультеті Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу)	25
<i>Очеретяний А.В.</i> Духовно-світоглядний потенціал американського студента як основа модернізації його життєвих цінностей	29
<i>Пислар Т.П.</i> До питання мовної підготовки іпоземних студентів	31
<i>Лисенко П.О.</i> Комунікація у форумах і чатах при дистанційному викладанні дисципліни «Культура наукового мовлення»	34
<i>Венгерська П.В.</i> Інноваційні технології на уроках географії як формування компетентностей майбутніх офіцерів	37
<i>Гомон А.М.</i> Українознавчий компонент у змісті навчальної дисципліни «Українська мова як іноземна»	38
<i>Сойчук Р. Л., Мирончук І. О.</i> До проблеми формування загальнолюдських моральних цінностей особистості в умовах сьогодення	40
<i>Шмундяк О.В., Шиян Д.О.</i> Роль веб-квест технології у розвитку творчої особистості викладача і студента	41

Яриша І.І. Технологія формування естетичного сприйняття природи в системі STREAM-освіти	42
Рудяк О.Б. Особливості кадрового забезпечення в сфері освіти	45
Лиходід В. В. Значення цифрової компетентності для викладачів закладів вищої освіти у XXI столітті	47
Прохоров А.В. Постнеклассический портрет академіка В.И.Андреева	49
Малініна Л.В. Теоретичні підходи до визначення концепту «труднощі в навчанні (соціально-педагогічний аспект)»	51
Мелешко А.В. Міждисциплінарне навчання як стимул до розвитку і саморозвитку викладачів і студентів	52
Міхєєва П.М. Формування компетентностей особистості засобами випереджаючої освіти для сталого розвитку	54
Мисник Л.Д. Метод управління тестовими технологіями контролю знань при дистанційному навчанні студентів	58
Литвиненко О.О. Проблеми викладання української мови іноземним студентам у двомовному середовищі	59
Браславська О. В., Рожі І. Г. Предметно-професійна компетенція в краєзнавчо-туристській роботі майбутнього учителя географії	61
Бойко О.Т., Скворонська І.Ю. Сприйняття навчального матеріалу здобувачами вищої освіти через інформаційно-техпічне забезпечення	62
Восковцова І.В. Використання інформаційно-комунікаційних технологій на уроках англійської мови у військовому ліцеї	63
Отрошко Ю.В. Формування ключових компетентностей учнів під час розв'язування експериментальних завдань на уроках фізики	65
Скоробагатько К.В. Інноваційні технології на уроках української мови та літератури в умовах ліцею з посиленою військово-фізичною підготовкою	66
Повік Г.М., Пономарьова Л.В., Чайка В.О. Створення творчого середовища навчального процесу	68
Могорита В.М. Трансформація підходів в ілюструванні шкільних підручників з історії	70
Дерев'янко М.М., Кравченко О.В. Практичне застосування тестування у визначенні рівня сформованості мовленнєвої компетенції	71
Панченко Г. Ю., Клименко М. І., Зайченко О. Е., Фролова-Романюк Є. Ю., Просолєнко К.О., Піун Т.І. Впровадження інформаційних технологій у навчальний процес	73
Виштак О.М. Організація ігрової діяльності школярів як частина позанавчальної виховної роботи	75
Слободяник Г.І., Герасімова А.С., Пікітюк О.В., Ігнатіщєв М. Р., Таранюк Г.П., Величко З.Я. Системний та сучасний підхід до ознайомлення дітей з природою й природоохоронною діяльністю за теорією розв'язання винахідницьких завдань (ТРВЗ)	76

<i>Квасницька В.М.</i> Виховання ціннісного ставлення до мистецтва у дітей середнього шкільного віку	78
<i>Бойко А.Е.</i> Основні напрями модернізації освітнього процесу в закладах позашкільної освіти за гуманітарним напрямом	80
<i>Кузьміченко І.О., Асєєва О.А.</i> Hard і Soft Skills як підґрунтя професійної компетентності майбутнього фахівця у сфері надання медичних послуг	81
<i>Слободнюк Р. Є., Клебанський Є. О.</i> Використання історичного матеріалу при вивченні органічної хімії	83
<i>Андрєєв М.М., Андрєєва І.А.</i> Доказова медицина в практиці сучасного лікаря	84
<i>Баранова П.М.</i> Сучасні реалії вищої освіти в Україні	85
<i>Бондаренко О.В.</i> Вища технічна освіта України в умовах трансформації суспільства: історіографія	86
<i>Голікова О.М., Пекревич Ю.О., Філон К.О.</i> Історія ХНАУ як навчальна дисципліна	88
<i>Гомон Є.О.</i> Єврейська освіта і виклики модернізації в межі осілости у ХІХ ст.	89
<i>Дарійчук С.В.</i> Тіловиховна та здоров'язберігаюча тематика соціал-демократичної преси Буковини початку ХХ ст.	92
<i>Кізян О.М., Гарагуц С.Л.</i> Становлення вищої освіти на території сучасної України та виклики сьогодення	94
<i>Єрошкіна Т.В., Макеєнко Д.С., Луста М.В.</i> Проблеми соціалізації студентської молоді в Україні	96
<i>Мицик Г.М.</i> Організація підготовки фахівців-логопедів для роботи з дітьми з порушеннями мовлення в сільській місцевості на рівні дошкільного закладу освіти: шляхи та способи розв'язання проблеми	97
<i>Дідик Я. М.</i> Екологічна освіта – вимога сьогодення	100
<i>Онищенко С.С.</i> Тенденції розвитку термінології вітчизняної теорії фізичного виховання наприкінці 20-х – на початку 30-х років ХХ століття	102
<i>Стефіна П.В.</i> Дослідження теоретичних аспектів проблеми творчого розвитку учнів молодшого шкільного віку: важливість і багатоаспектність	104
<i>Гончарук В. В.</i> Екологічна культура: поняття та формування	105
<i>Якубовська М.С.</i> Дискурс педагогічної школи академіка О.Е.Ковалепко у системі загальних тенденцій сучасної професійної освіти	107
<i>Бачинский П.П., Цигнадзе Т.П., Швыдка О.П.</i> Философское направление проблемы креативного просвещения при профессиональной подготовке специалистов в вузах и пути ее решения	108
СЕКЦІЯ VII. РОЛЬ СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН У СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ. ПРОБЛЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ СПЕЦІАЛІСТІВУ ЗВО У КОНТЕКСТІ ІНФОРМАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ. ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА В СИСТЕМІ ГУМАНІТАРНОЇ ОСВІТИ	114
<i>Клімашевський Л.М., Петренко В.О.</i> Сипергетична роль гуманітарного факультету в системі технічного університету	114

<i>Лановик З.Б., Лановик М.Б.</i> Ідеологічні аспекти сучасної української гуманітаристики	115
<i>Коломієць О.Б.</i> Культурологічна складова у підготовці фахівців нової якості	118
<i>Novikov O. O., Prokopchuk A. D.</i> The Mastery of the English Language as a Significant Component in Cadets` of Air Force Universities Career	121
<i>Семенець В.В.</i> Роль соціально-гуманітарних дисциплін у вищих медичних навчальних закладах	122
<i>Ковінько М.С., Костинська О.Л., Сліпушко О.О.</i> Аналіз здоров'я як інтегративної цінності особистості	124
<i>Козира Є.В.</i> Роль гуманітарних та соціально-економічних дисциплін у формуванні громадянської свідомості студентської молоді	125
<i>Панченко Г.Ю., Зайченко О.Е., Клименко М.І., Просолєнко К.О., Фролова-Романюк Є.Ю.</i> Соціально-гуманітарні дисципліни у навчальному процесі ХНМУ	128
<i>Шумбар О. В.</i> Проблеми професійної підготовки медиків у ВНЗ I-II рівнів акредитації у контексті інформаційних процесів	129
<i>Руда Т.В.</i> Академічна мобільність викладачів як ресурс розвитку коледжу 2015-2020 рр.	130
<i>Vuchkovska S.A.</i> The Esl Proficiency as an Integral Part of a University Graduate's Qualification in Ukraine	132
<i>Бикова О.О., Максимова Л.Є.</i> Проблема професійної підготовки вчителя в контексті інформаційних процесів	133
<i>Захарченко П.В., Юдічева О.П.</i> Реалізація принципу створення умов для освіти протягом життя в Україні	135
<i>Зелінська С.О.</i> Характеристика інформаційних технологій інтенсифікації підготовки студентів	136
<i>Калинич М.В.</i> Структура та зміст поняття «професійна компетентність перекладача»	138
<i>Переведенцева А. Л., Гоцуляк О. Г.</i> Професійна підготовка фахівців будівельної галузі в контексті потреб сучасного ринку праці	139
<i>Плотнікова К.Р.</i> Підготовка тренерів-викладачів з водних видів спорту в закладах вищої освіти України у контексті інформаційних процесів	141
<i>Ринжук Л. В., Ринжук В. Є.</i> До питання підвищення ефективності підготовки фахівців на післядипломному етапі	142
<i>Рудик О.В.</i> Ефективність мультимедія на практичних заняттях з латинської мови	143
<i>Самойленко А.В., Салюк О.Д.</i> Усовершенствование качества подготовки врачей-стоматологов в условиях «клипового» мышления студентов	145
<i>Грибан Г.П., Плотіцин К.В., Пилипчук П.Б.</i> Фізична культура і спорт в освітньому процесі студентів: виклики сьогодення	146
<i>Ситник К.О., Железнякова П.М.</i> Електропне павчапня як компонент сучасної медичної освіти	148

<i>Горпинич О.О., Біда П.С.</i> Лікувальна фізична культура при захворюванні на вегето-судинну дистонію	149
<i>Зюзь В.П., Балухтина В.В.</i> Использование средств физической культуры в социальной адаптации студентов ПГТУ	152
<i>Горпинич О.О., Моложникова В.В.</i> Лікувальні фізичні вправи при захворюваннях печінки	154
<i>Римар С.М.</i> Фізична культура у системі підготовки майбутніх фахівців	155
<i>Петрюченко І.В., Хауссі О.А.</i> Навчання плавання брасом	157
<i>Вишняков В.М.</i> Управлінська компетентність майбутніх спеціалістів у галузі фізичної культури і спорту	158
<i>Киселевська С. М., Євсюкова Т. В.</i> Біологічний вік та темпи старіння організму студентів спеціальної медичної групи	160
<i>Карабліна Л.С., Пічурін В.В.</i> Формування компетентності майбутніх учителів фізичної культури	163
СЕКЦІЯ VIII. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЧНИХ НАУК	165
<i>Tarnopolsky O. B., Monastyrnaya A. V.</i> Constructivist Approach to Teaching English as a Foreign Language	165
<i>Patsan V.O. (Archbishop Eulogius of Novomoskovsk)</i> Topological Methods: Presumptions and Perspectives of the Use in Theory and History of Bible Translation	166
<i>Vobak П.Р., Vobak М.І.</i> Language and Politics as Intertwining Social Constituents	169
<i>Кастро Родригес А. Х.</i> К вопросу о транслитерации украинских слов на испанский язык	171
<i>Батіна І.А.</i> Актуальність нового перекладу роману «The Catcher in the Rye» Дж.Д.Селінджера	174
<i>Прутчинова В. В., Клімашевський Л. М.</i> Автономне вивчення іноземних мов як навчальний вектор на перспективу	178
<i>Дяченко О. В.</i> Дмитро Павличко – неперевершений майстер сонета	181
<i>Бабенко Б. О.</i> Література й суспільно-політична атмосфера 50-х років ХХ століття на сторінках «Кіровоградської правди»	183
<i>Власенко П.І.</i> Риторичний архітекст традиціоналістського роману в історико-теоретичній рефлексії жанрового діалогізму	186
<i>Бойко П.Р.</i> Актуальні проблеми викладання іноземних мов у непрофільному навчальному закладі	189
<i>Лукіна Л. Р.</i> Ретро-детектив в сучасній українській літературі	190
<i>Пітель В. І.</i> Типологія незакінчених нечленованих речень сучасної української мови: структурний аспект	192
<i>Данилюк С.А.</i> Особливості утворення морфологічних неологізмів в англійській мові (на матеріалах британської преси)	194
<i>Ляшкова І.І., Голікова О.М.</i> Метафора як основа амбівалентності англомовного економічного тексту та проблематика еквівалентного перекладу на українську мову	195

<i>Опалева О.И.</i> Особенности использования рекламных текстов в процессе формирования социокультурной компетенции	197
<i>Рега Д.О.</i> Лібература: типологія, поетика	199
<i>Чмель В.В., Ахмад І.М.</i> Сучасні підходи до визначення поняттєвої категорії оцінки	200
<i>Рубан Д.О.</i> До питання про порушення мовних стандартів в засобах масової комунікації	202
<i>Verbytska O.V.</i> Discussion of the Expediency of Using the Latin Alphabet in Ukrainian	203
<i>Семенюк О.А.</i> Морфологічні діалектизми у мові авторського блогу Людмили Ліпник в онлайн-виданні «Вікпа» (система імепника)	205
<i>Тернієвська Є. Й.</i> Деякі аспекти питання мовної варіативності	207
<i>Ахмад І.М., Чмель В.В.</i> Особливості перекладу фразеологізмів	208
<i>Шелест Г. Ю.</i> Леонід Мосендз – представник «Празької школи»	209
СЕКЦІЯ ІХ. СОЦІОЛОГІЯ ТА СОЦІАЛЬНА РОБОТА: НОВІ ІДЕЇ ТА НАУКОВІ ДОСЯГНЕННЯ	212
<i>Філіпенко Л. В.</i> Соціокультурний статус інтелігенції як фактор успішності сучасного суспільства	212
<i>Чернецька І.І., Смерчак Л.І.</i> Соціальна реклама як засіб профілактики адиктивної поведінки молоді	219
<i>Іванченко О.О.</i> Ретроспективний аналіз земських практик соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування в Україні	220
<i>Масюк О.П., Статьєва Л.А.</i> Соціальна робота з молоддю в контексті культурної євроінтеграції України: методологічний аспект	222
<i>Мігалуш А. О.</i> Роль соціальних працівників в медичних структурах: світовий досвід	223
<i>Овчарова Л.М.</i> Проблеми соціальної роботи з реінтеграції учасників АТО в систему суспільних відносин	225
<i>Пігур К. А.</i> Характерні риси працевлаштування випускників ДНУ ім. О.Гончара	228
<i>Пшенічнікова А.Ю., Глазунов С.В.</i> Особливості профілактичної роботи з подолання інтернет-залежної поведінки дітей шкільного віку	231
<i>Яблуновська Л.С.</i> Особливості використання методики ліплення у соціальній роботі з дітьми-аутистами	233
<i>Рус-Полтавська А. В.</i> Соціальні ризики трансформації системи цінностей в умовах глобальної кризи	234
<i>Ащі Д.В.</i> Соціально-педагогічна діяльність дитячих та молодіжних громадських організацій – засіб диференційованого виховання	236
<i>Кисла П.І.</i> Національно-патріотичне виховання студентів у ВНКЗ «Білгород-Дністровське педагогічне училище» Одеської області	238

СЕКЦІЯ X. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПСИХОЛОГІЧНИХ НАУК	240
<i>Колосович О.С.</i> Взаємодія як соціально-психологічне явище	240
<i>Романець З.О.</i> Завдання популяризації психологічних знань в українському суспільстві	241
<i>Байер О.О., Моцна С.В.</i> Індивідуально-психологічні характеристики представників групи професій «людина-техніка»	243
<i>Бровко І.Ю.</i> Психолого-педагогічні умови формування професійної компетентності у майбутніх практичних психологів	245
<i>Власенко І.А.</i> Конфліктологічна компетентність студентів: поведінкові прояви	246
<i>Гайворонська Т.О.</i> Проблема методу вивчення сновидінь в психології	247
<i>Делова Л.А.</i> Менталитет поліетнічного общества	250
<i>Калюжна І.П.</i> Особливості профорієнтаційного тренінгу для старшокласників	252
<i>Парімонова Т.Г.</i> Актуальні питання психологічних наук	253
<i>Савченко В.А., Іщенко І.В.</i> Психологічні конфлікти, їх причини, шляхи вирішення та попередження	255
<i>Цаканян И.С.</i> Перспективы профессиональной реализации студента. прогноз на основе нечеткой логики	256
<i>Лобанова А.О.</i> Професійна інтуїція як складова успішної діяльності	258
<i>Пристаї О.В.</i> Сутність поняття психологічної готовності викладача до професійної діяльності	259
СЕКЦІЯ XI. ПРОБЛЕМИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У СФЕРІ ПРАВА ТА ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ	262
<i>Онуфрієнко О.В.</i> Сучасна доктринально-концептуальна основа європейської науки публічного управління	262
<i>Гапотій В.Д.</i> Освітній суверенітет і правовий нігілізм	263
<i>Захарченко Д.М.</i> Інститут медіації: досвід зарубіжних країн	265
<i>Брусакова О.В.</i> Професор Владимирський-Буданов про походження держави	266
<i>Педоступ К.К.</i> Проблеми реалізації виборчих прав засуджених	268
<i>Сахненко О. М.</i> Тлумачення норм права: доктринальний контекст	271
<i>Прохоренко В.Л.</i> Адміністративно-правовий статус державної судової адміністрації України	272
<i>Тарасенко О.В.</i> Організаційні аспекти управління правоохоронних органів щодо протидії фіктивному підприємництву	274
<i>Ящик К. В.</i> Визначення поняття представництва в цивільному процесі	276
<i>Піколаєва А.П.</i> Окремі аспекти правового регулювання іноземних інвестицій в Україні	277
<i>Гасан К.Р.</i> Автономія волі та її обмеження у міжнародному приватному праві	279
<i>Борисенко А.В.</i> Принцип автономії волі у міжнародному договорі	280

<i>Мазій І.В.</i> Волонтерський рух в Україні – обов’язкова складова громадянського суспільства	282
<i>Медвідь В.Ю., Рябоконт І.І.</i> Шляхи забезпечення громадського діалогу в процесі управління розвитком сільської території	283
<i>Гайдаш А.В.</i> Правове регулювання міграційних процесів в Європейському Союзі	285
<i>Трефілова С.В.</i> Значення прав та обов’язків у реалізації свободи громадян України	286
<i>Майка К.О.</i> Доктрина контролю та нагляду в державному управлінні	287
СЕКЦІЯ XII. ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ: ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ	290
<i>Кіндзерський Ю.В.</i> Інституційні пастки та передумови ефективних неоіндустріальних перетворень в Україні	290
<i>Рассадникова С.І.</i> Інноваційно-інвестиційні процеси з погляду фундаментальних досліджень в умовах глобалізації	292
<i>Ляхтіонова Л.А.</i> Фінансовий апаліз як економічна паука: теоретичні та практичні питання її засвоєння	293
<i>Стрельник С.О.</i> Перспективи розвитку малого підприємництва в Україні	295
<i>Шашкевич О. Л.</i> Об’єкти державного фінансового контролю на макрорівні	297
<i>Каневський А.Д., Решетніченко А.В.</i> Управління розвитком економічного потенціалу: стан, проблеми, перспективи	298
<i>Чайка Т.Ю., Хаустова І.Є., Синяговська О.О.</i> Коефіцієнтний аналіз необоротних активів: розрахунок по фінансовій звітності НП(С)БО України та сучасні тенденції діагностики	304
<i>Ахтоян М.А., Цвігун Т.В.</i> Роль і місце інтернет-торгівлі в сфері ринкової інфраструктури України	307
<i>Жилінська О.І., Бабенко Д.М.</i> Особливості статистичного забезпечення управлінських процесів на підприємстві	308
<i>Жук Л.В.</i> Оцінювання результативності наукової і науково-технічної діяльності закладу вищої освіти	310
<i>Червінська О.С., Потапова А.Г.</i> Бізнес-плапування як чинник успішної підприємницької діяльності в умовах ринкової економіки	311
<i>Улізько-Смітюх О.Ю.</i> Сучасні тенденції міграційних процесів в Україні	313
<i>Бука С.Г., Дробот М.О.</i> Роль економіко-статистичних стандартів в економічному аналізі	317
<i>Овсієнко В. В., Гіжевська А.-М.</i> Моральне стимулювання персоналу	318
<i>Жилінська О. І., Прилуцька Т. Ю.</i> Гендерні аспекти сучасного етапу розвитку професії менеджера	320
<i>Душинов В.В.</i> Особливості забезпечення конкурентоспроможності підприємства кондитерської галузі	321
ІНФОРМАЦІЯ ПРО АВТОРІВ	323